

VLADA CRNE GORE
Savjet za razvoj nevladinih organizacija

PREDLOG

IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA
STRATEGIJE RAZVOJA NEVLADINIH ORGANIZACIJA
U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2014 – 2016. GODINA

Podgorica, jul 2015. godine

VLADA CRNE GORE
Savjet za razvoj nevladinih organizacija

Broj: 14 – 45/3

Podgorica, 15. Jul 2015. godine

P R E D L O G

IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA
STRATEGIJE RAZVOJA NEVLADINIH ORGANIZACIJA
U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2014 – 2016. GODINA

I UVOD

Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. decembra 2013.godine, usvojila je Strategiju razvoja nevladinih organizacija i Akcioni plan realizacije Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori za period 2014 – 2016. godine, kojim su utvrđene aktivnosti, rokovi i nosioci aktivnosti, kao i pokazatelji realizacije.

Jedan broj mjera-aktivnosti iz Akcionog plana (AP), **uvršteni su u Akcioni plan za pregovaračko poglavlje 23** (usvojen 27.juna 2013.godine), kako bi se kroz dva kolosjeka značajnije uticalo na njihovu implementaciju, a takođe su pretrpjele i korekcije u postupku adaptacije Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23 (usvojene 19. februara 2015. godine). Posjećamo da je slično bilo urađeno i 2011. godine, kada je dio mjera iz AP Strategije saradnje Vlade Crne Gore i NVO, bio inkorporiran u AP za praćenje ispunjavanja preporuka iz Mišljenja Evropske komisije za oblast civilno društvo, koje je Vlada usvojila 17. februara 2011. godine, a što je zaista ubrzalo realizaciju pomenutog AP, sa kojom se u startu kasnilo gotovo 12 mjeseci. Realizaciji tih mjera, imala je za posljedicu pozitivnu ocjenu u Evropske komisije, što je rezultiralo i pozitivnom ocjenom u Izvještaju o napretku, kao i odlučivanjem da se sa Crnom Gorom otpočnu pregovori.

Kao i prethodna Strategija iz 2009. godine, i ova Startegija sa Akcionim planom je, **uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori, prevdena na engleski jezik i štampana u obliku brošure na oba jezika i distribuirana velikom broju zainteresovanih subjekata, a u e-formi postavljena na odgovarajuće stranice sajta Vlade, uključujući i verziju na engleskom jeziku.**

Kako je za monitoring i praćenje primjene Akcionog plana zadužen Savjet za razvoj NVO, konstituisan tek u III kvartalu 2014. godine, to je **Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama**, svjesna kašnjenja ali i potrebe za prikupljanjem podataka o realizaciji Akcionog plana u 2014. godini, **početkom marta 2014. godine, svim ministrima i starješinama organa državne uprave, dostavila dopis i podsjećanje na obavezu izvještavanja o statusu realizacije mjera oročenih u 2014. godini i izvod iz AP za svako ministarstvo/organ sa mjerama u kojima je taj organ/institucija određena kao nosilac ili »sunosilac« realizacije pojedinih aktivnosti.**

Na ovaj zahtjev, u 2014. godini, **odgovorilo je samo Ministarstvo prosvjete i Zavod za školstvo, dostavljajući tražene podatke, te Zajednica opština Crne Gore**, za mjere koje se realizuju na lokalnom nivou u saradnji sa MUP-om i Kancelarijom.

Zbog činjenice da značajan broj mjera nije realizovan, odnosno da Savjetu i Kancelariji nijesu dostavljeni traženi podaci, predsjednica Savjeta je, početkom

februara 2015. Godine, na iste adrese poslala urgenciju da se do 15. Marta 2015, dostave podaci o realizovanim i nerealizovanim obavezama, kao i predlog načina i roka za realizaciju mjera koje nijesu realizovane, ili preduzetim aktivnostima za njihovu realizaciju, kako bi Savjet i Kancelarija blagovremeno pripremili izvještaj koji bi trebalo dalje dostaviti Vladi Crne Gore. U toku prikupljanja podataka, Kancelarija je dodatno 27.marta urgirala kod jednog broja organa koji nijesu dostavili podatke.

U aktima upućenim starješinama posebno je naglašena potreba međusobne komunikacije i saradnje svih zaduženih (»nosilaca« i »sunosilaca«), odnosno obaveza organa-nosilaca aktivnosti da obezbijede tu komunikaciju kao i primjenu uredbi kojima je regulisana saradnja sa nevladinim organizacijama i konsultativni proces, te javna rasprava, a dopis je, u elektronskoj formi dostavljen i kontakt osobama za saradnju sa NVO u ministarstvima/organima državne uprave.

Kancelarija je, na osnovu podataka dobijenih od ministarstava i drugih organa, pripremila narativni izvještaj o sprovođenju Akcionog plana realizacije Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori za period 2014 – 2016, razvrstavajući dobijene informacije po redoslijedu ciljeva i aktivnosti za postizanje istih u pojedinim oblastima utvrđenih Akcionim planom.

Značajan broj organa je za realizovane aktivnosti samo dostavio podataka **da je aktivnost realizovana, ne navodeći ni kada, ni kako, sa ili bez prekoračenja roka, bez osvrta na utvrđene indikatore i bez predlaganja načina i roka za realizaciju mjera koje nijesu realizovane, zbog čega je Kancelarija kao napomenu u slučajevima kada je raspolagala provjerenim podacima, samoinicijativno dodala detaljnije podatke o realizaciji.**

Grubo poređenje podataka, pokazuje da je od ukupno 36 aktivnosti, realizovano samo šest (6) -16,66%, djelimično realizovanih, odnosno kontinuiranih je takođe šest (6) - 16,66%, a ukupno nerealizovanih 16 - 44,44%. Kod pet (5) aktivnosti (red. br. 17, 29, 32, 35. i 36.), rok je definisan nakon II kvartala 2015. godine, što znači da nijesu dospjele, a to čini 13,88 % ukupnog broja aktivnosti. Realizacija dvije (2) aktivnosti, za koje je bio definisan rok u 2014. godini (II kvartal), započeta je u januaru 2015. godine, a kontinuirane aktivnosti se uglavnom odnose na organizovanje radionica, seminara, okruglih stolova, te izmjenu akata o sistematizaciji.

Po godinama, presjek izgleda ovako:

- u 2014. realizovane su četiri (4) aktivnosti, a 10 je nerealizovano
- u 2015. realizovane su dvije (2), a nerealizovano šest (6).
- u 2016. planiran je rok za četiri (4) aktivnosti, od kojih je jedna broj 31. realizovana (uključivanje NVO u programiranje IPA II)

Vrijedno je istaći da je TACSO Kancelarija u Crnoj Gori, finansijski i organizaciono pomogla realizaciju tri mjere za koje je Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama zadužena, od kojih su dvije djelimično realizovane (5. i 10.), a jedna je realizovana u potpunosti (9.), te da je iskazao podršku i za realizaciju još 4 aktivnosti za koje je zadužena Kancelarija.

Od 54 ministarstva i organa državne uprave, kojima je poslat zahtjev 15 nije dostavilo ni podatke, niti bilo kakav odgovor na zahtjev za dostavljanje podataka, što čini 27,78% organa kojima je zahtjev poslat. Nijesu odgovorili sljedeći organi: Ministarstvo finansija (nije dostavilo podatke ni 2011. godine za izvještaj o realizaciji Strategije saradnje Vlade CR i NVO), Ministarstvo ekonomije, Uprava policije, Uprava carina, Uprava za imovinu, Uprava za dijasporu, Uprava za zaštitu kulturnih dobara, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Uprava pomorske sigurnosti, Direkcija za željeznice, Uprava za vode, Direkcija

javnih radova, Uprava za kadrove, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Zavod za intelektualnu svojinu.

Skrećemo pažnju da je nekoliko mjera-aktivnosti u ovom akcionom planu identično mjerama iz Akcionog plana Strategije saradnje, jer su ocijenjene bitnim, a kako nijesu realizovane, to su ponovo predložene. Takva mjera je npr. obezbijeđenje pristupačnosti prostorija organa državne uprave za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti, zatim mjera/e u vezi sa kulturom davanja i razvojem filantropije, pa mjere oko vođenja evidencija o NVO, zapravo podataka o specifičnosti rada NVO, broju zaposlenih, broju volontera, prihodima, opremi i sl.

Aktivnost pod rednim brojem **8. „Pripremiti godišnji izvještaj o primjeni uredbi«** (o saradnji organa i NVO i o javnoj raspravi), izazvala je **zabunu po pitanju organa odgovornih za realizaciju** - detaljnije pojašnjenje kod same mjere, a u odnosu na aktivnost pod rednim brojem **30. „Uključiti predstavnike NVO u proces finalizacije i revizije Nacionalnog strateškog programskog dokumenta u pitanju je nespozum-nerazumijevanje prilikom formulacije mjere, jer po pitanju vlasništva nad dokumentom«, istu nije moguće realizovati, obzirom da je Nacionalni strateški programski dokument, na koji se mjera odnosi, zapravo dokument Evropske komisije, a ne Crne Gore, zbog čega Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, ne može istu realizovati, odnosno uključivati predstavnike NVO u njegovu reviziju koja je planirana za 2017.**

II – INSTITUCIONALNI OKVIR ZA SARADNJU SA NVO NA DRŽAVNOM I LOKALNOM NIVOU

Cilj: Unaprijeđeni kapaciteti Kancelarije za saradnju sa NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

1 – Izraditi Analizu institucionalnog okvira za vršenje poslova u vezi sa razvojem NVO sektora	Odgovorni za realizaciju: MUP u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade, Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvom finansija i NVO	Rok: II kvartal 2014. Realizovano 27. XI 2014. (91. sjednica Vlade)	<i>Indikator: Urađena analiza</i>
---	---	---	-----------------------------------

MUP dostavio samo podatak da je aktivnost realizovana.

2 - Povećati broj zaposlenih u Kancelariji u skladu sa Analizom	Odgovorni za realizaciju: Generalni sekretarijat Vlade	Rok: IV kvartal 2014. Nije realizovano	<i>Indikator: Povećan broj zaposlenih</i>
--	--	---	---

Generalni sekretarijat je obavijestio da je u toku izmjena Pravilnika o sistematizaciji, te da je planirano povećanje broja zaposlenih u Kancelariji, kao i osnivanje organizacione jedinice koja će se baviti upravljanjem fondovima EU namijenjenim civilnom društvu. Međutim, potrebno je prije toga izvršiti izmjenu i dopunu Uredbe o Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore u cilju utvrđivanja nadležnosti za obavljanje poslova u vezi sa programiranjem i upravljanjem EU fondovima namijenjenim nevladinim organizacijama. Zapošljavanje novih službenika bi se realizovalo do kraja 2015. i u toku 2016.godine.

U vezi sa ovom obavezom, bitno je navesti da je MUP pripremio izmjenu Uredbe o Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore, radi unošenja poslova u vezi sa upravljanjem EU fondovima namijenjenim NVO, koju je Vlada donijela na 112. sjednici održanoj 14. maja 2015. godine.

3 - Uspostaviti posebnu internet stranicu Kancelarije u okviru gov.me domena, uključujući i dostupnost baze podataka o NVO i obezbijediti veću pristupačnost internet stranice osobama sa invaliditetom	Odgovorni za realizaciju: Generalni sekretarijat Vlade u saradnji sa Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije i NVO	Rok: IV kvartal 2014. Nije realizovano	<i>Indikatori:</i> -Uspostavljena posebna internet stranica Kancelarije -uspostavljena internet platforma za bazu podataka o NVO -Najmanje 30% NVO koje apliciraju za dodjelu sredstava iz javnih fondova, počev od 2015.godine, koristi bazu podataka Stepen zadovoljstva NVO sadržinom i funkcionisanjem baze podataka Internet stranica i baza podataka pristupačne su čitačima ekrana
--	--	--	--

Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije dostavilo odgovor da je uspostavljena posebna internet stranica Kancelarije. Međutim, u **pitanju je nespornost i nepreciznost u samom nazivu aktivnosti, jer se mislilo na poseban sajt, a ne stranicu, koja jeste kao podstranica Generalnog sekretarijata uspostavljena, tako da se ova aktivnost ipak ne može smatrati realizovanom.** Svakako treba pomenuti da status Kancelarije kao organizacione jedinice Generalnog sekretarijata, predstavlja »formalnu prepreku« realizaciji ove aktivnosti, ali se inicijalno već razgovara o mogućnosti uspostavljanja posebnog sajta za Kancelariju, bez obzira na status, što će biti od posebne važnosti nakon preuzimanja poslova upravljanja EU fondovima namijenjenim civilnom društvu.

Ministarstvo je informisalo takođe, da **Portal Vlade Crne Gore u određenoj mjeri omogućava pristup sadržaju osobama sa invaliditetom, tačnije slabovidim osobama.** U zaglavlju svake stranice na portalu Vlade, postoji mogućnost prilagođavanja izgleda stranice, u smislu veličine slova i kontrasta boja na istoj. Kada je u pitanju dostupnost baze podataka o NVO, ona je realizovana kao poseban web servis na sajtu MUP-a Crne Gore <http://www.dokumenta.me/nvo/>. Naime, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama ("Službeni list CG", broj 39/11), po kome su podaci upisani u Registar nevladinih organizacija javni, kreiran je poseban baner na naslovnoj stranici MUP-a koji vodi do registra NVO i na kome se mogu pronaći podaci o nevladinim organizacijama registrovanim na teritoriji Crne Gore.

Cilj: Unaprijeđeni kapaciteti savjetodavnog tijela u skladu sa Zakonom o NVO
Aktivnosti za postizanje cilja:

4 - Donijeti novu Odluku o obrazovanju Savjeta, u skladu sa Zakonom o NVO	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog Ministarstva unutrašnjih poslova	Rok: II kvartal 2014. Realizovano 27. III 2014.	Indikator: Donijeta Odluka i donijeto Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Savjeta Odluka objavljena u »Sl.list CG«, broj 21/14, a Rješenje o imenovanju Savjeta u
--	--	---	--

			»Sl.list CG«, 35/14
--	--	--	---------------------

MUP dostavilo samo podatak da je aktivnost realizovana.

5 - Organizovati razmjenu komparativnih iskustava za članove Savjeta (studijske posjete, okrugli stolovi, radionice, seminari, i sl.)	Odgovorni za realizaciju: Kancelarija u saradnji sa relevantnim institucijama u regionu i NVO	Rok: Počev od 2014. zaključno sa IV kvartalom 2016 Djelimično realizovano, kontinuirana aktivnost	Indikator: Broj održanih aktivnosti usmjerenih na razmjenu uporednih iskustava (24. 09. 2014-okrugli sto; 25,i 26, 09. 2014. Radionica za Savjet; 13. maj, 25. maja 2015.Radionica)
--	---	---	--

- **24. septembra 2014. godine**, održan je **Okrugli sto na temu „Razvoj NVO - aktuelno stanje i perspektive“**, u organizaciji MUP-a i OSCE Misije u Crnoj Gori (među učesnicima i članovi Savjeta za razvoj nevladinih organizacija u Crnoj Gori, pored predstavnika NVO, državnih organa, medija i stranih eksperata). Na skupu promovisana brošura u kojoj je štampana Startegija sa Akcionim planom na crnogorskom i engleskom jeziku;
- **25. i 26. septembra 2014. godine**, u organizaciji Kancelarije i OSCE Misije u Crnoj Gori, održana **Radionica za članove Savjeta** na teme: 1.Uloga vladinog savjetodavnog tijela za razvoj civilnog društva za razvoj nevladinih organizacija, 2. Metode praćenja implementacije strateških dokumenata, 3. Metode savjetovanja sa civilnim društvom u postupcima oblikovanja javnih politika, 4. Uspostavljanje efikasnog sistema javnog finansiranja NVO u Crnoj Gori-uloga Savjeta. Treneri su bili vodeći eksperti u regionu iz Evropskog centra za neprofitno pravo i Ureda za udruge Republike Hrvatske.
- **13. maja 2015. godine**, u organizaciji Regionalne kancelarije TACSO (Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva) iz Sarajeva i TACSO kancelarije u Crnoj Gori, u Podgorici je održan Regionalni skup na temu: »Pregled mogućih modela upravljanja javnim sredstvima i mogućih izazova«, koji je otvorila ministarka u Vladi Crne Gore i predsjednica Savjeta za razvoj nevladinih organizacija i šef Sektora za saradnju u Delegaciji EU u Crnoj Gori. Učestvovali su predstavnici vlada i organizacija civilnog društva: Hrvatske, Srbije, BiH, Albanije, Rumunije, Estonije, Kosova, Turske i Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, a iz Crne Gore bili su članovi Savjeta za razvoj NVO, predstavnici Kancelarije za saradnju s NVO, Mininstarstva finansija, Ministarstva unutrašnjih poslova, Kancelarije NIPAK-a/MVPEI, kao i značajnog broja nevladinih organizacija. Tema je bila razmjena iskustava kako zemalja članica EU, tako i zemalja koje pristupaju EU (Zapadni Balkan i Turska) o modelima finansiranja organizacija civilnog društva iz javnih fondova, a bila su predstavljena i iskustva Turske i Bivše jugoslovenske Republike Makedonije, koje, mada su u fazi pristupanja EU, po pitanju finansijske podrške OCD-a od strane EU-upravljanje sredstvima EU namijenjenih civilnom društvu, već primjenjuju decentralizovani sistem implementacije (DIS).
- **25. maja 2015. godine, radionica za članove Savjeta** uz podršku TACSO kancelarije u Crnoj Gori na temu: Funkcionisanje institucionalnih mehanizama za

razvoj NVO. Cilj radionice je bio da prepozna ključne probleme i mjere koje treba preduzeti da bi se unaprijedilo funkcionisanje institucionalnih mehanizama za unapredjenje okruženja za djelovanje NVO u Crnoj Gori, a u vezi sa projektom DEU i pripremom projektnog zadatka za realizaciju dvogodišnjeg projekta čiji je cilj podršku razvoju institucionalnih mehanizama za saradnju Vlade i NVO.

Cilj: Definisan opis posla kontakt osoba u organima državne uprave zaduženih za saradnju sa NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

6 - Donijeti izmjene i dopune pravilnika o organizaciji i sistematizaciji organa državne uprave i unijeti jedinstveni opis posla za službenike zadužene za saradnju sa NVO	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog organa državne uprave	Rok: IV kvartal 2014. Djelimično realizovano , kontinuirana aktivnost	Indikator: Najmanje 80% organa državne uprave izmijenilo pravilnik
---	---	---	--

- Od 39 ministarstva/organa koji su dostavili izvještaj o realizovanim mjerama, 33 je odgovorilo da je aktivnost realizovana, i to: Uprava za zbrinjavanje izbjeglica, Uprava za antikorupcijsku inicijativu, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Lučka uprava, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Fitosanitarna uprava, Veterinarska uprava, Ministarstvo kulture, Agencija za zaštitu konkurencije, Zavod za metrologiju, Ministarstvo zdravlja, Agencija za duvan, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Uprava za nekretnine, Ministarstvo pravde, Uprava za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Državni arhiv, Sekretarijat za razvojne projekte, Uprava za inspeksijske poslove, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Zavod za statistiku – MONSTAT, Ministarstvo nauke, Poreska uprava, Sekretarijat za zakonodavstvo, Direkcija za saobraćaj, Uprava za igre na sreću, Agencija za zaštitu životne sredine, Direkcija za zaštitu tajnih podataka, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Ministarstvo odbrane, Ministarstva rada i socijalnog staranja.
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je obavjestilo da je u toku izrada pravilnika o organizaciji i sistematizaciji sa jedinstvenim opisom posla za službenika zaduženog za saradnju sa NVO. Usvajanje pravilnika se očekuje tokom IV kvartala tekuće godine
- Uprava za mlade i sport radi na nacrtu Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji, u istom se ne predviđa opis posla za službenike zadužene za saradnju sa NVO
- Ostala ministarstva/organi najavili realizaciju prilikom naredne izmjene akata o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

Cilj: Povećan broj opština koje su usvojile nove mehanizme saradnje sa NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

7 - Organizovati konsultacije u opštinama zainteresovanim za usvajanje Odluke o osnivanju Savjeta za saradnju lokalne samouprave i NVO i izraditi model opisa poslova za kontakt osobe za saradnju sa NVO	Odgovorni za realizaciju: Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa lokalnim samoupravama i NVO	Rok: Počev od 2014. zaključno sa I kvartalom 2016. Djelimično realizovano , kontinuirana aktivnost	Indikator: Najmanje 15 opština usvojilo Odluku o osnivanju Savjeta za saradnju lokalne samouprave i NVO i opis poslova za kontakt osobe za saradnju sa NVO
--	--	--	--

Šest aktivnosti iz ovog plana se odnose na lokalni nivo i podsticanje saradnje lokalnih samouprava i NVO (red.br. 7, 11, 12, 13, 17. i 18.) i pored ove aktivnosti daje se zajednički komentar-izvještaj uz napomenu da su, kao kontinuirane obaveze, u ovom izvještaju definisane kao djelimično realizovane. Za realizaciju tih aktivnosti zadužena je Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, lokalnim samoupravama i NVO. Zajednica opština je, pored Ministarstva prosvjete, jedini "nosilac" aktivnosti koji je Kancelariji u 2014. godini dostavio podatke o, do tada, preduzetim mjerama na realizaciji svojih obaveza iz AP Startegije uz konstruktivan i racionalan predlog za objedinjavanje aktivnosti i zajedničku realizaciju, radi njihovog efikasnog sprovođenja. Te aktivnosti se odnose na organizovanje više konsultativnih sastanaka i radionica u opštinama koji se odnose na: usvajanje odluke o osnivanju savjeta za saradnju lokalne samouprave i NVO, usaglašavanje odluka o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova, poslovnika o radu skupštine opštine, kao i na usaglašavanju odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava nevladinih organizacija sa modelima ovih akata, te konsultacija sa glavnim administratorima, starješinama organa i službenicima koji iste primjenjuju, ili ih trebaju primjenjivati.

Na prvom konsultativnom sastanku za opštine južnog regiona u junu 2014. godine u Tivtu, predloženo je i od učesnika, a i MUPa prihvaćeno rješenje o objedinjavanju aktivnosti 7, 11, 12. i 17. u cilju racionalnije i efikasnije realizacije aktivnosti koje se odnose na usaglašavanje sa modelima odluka pripremljenih za lokalni nivo. Ovakvim pristupom značajno se skraćuju rokovi, odnosno ubrzava realizacija. Realizovane aktivnosti na lokalnom nivou podržala je TACSO Kancelarija u Crnoj Gori, koja je učestvovala i u kreiranju modela odluka uz MUP, NVO i OEBS.

III - UČEŠĆE NVO U DEFINISANJU I IMPLEMENTACIJI JAVNIH POLITIKA

Cilj: Osigurano praćenje primjene Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje između organa državne uprave i Uredbe o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave tokom pripreme zakona

Aktivnosti za postizanje cilja:

8 - Pripremiti godišnji izvještaj o primjeni uredbi	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo unutrašnjih poslova i Savjet, u saradnji sa organima državne uprave	Rok: Počev od 2014. Nije realizovano	Indikator: Izvještaj o primjeni uredbi dostupni na internet strani MUP-a, Savjeta i Kancelarije
--	--	---	--

MUP je odgovorio da je za realizaciju ove aktivnosti, nadležna Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama, zbog činjenice da je Odlukom o Savjetu za razvoj nevladinih organizacija ("Službeni list CG", broj 21/14), propisano da navedeni izvještaj priprema Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama. Međutim u alineji 8, člana 3 Odluke piše da Savjet obavlja poslove koji se odnose na : „- *razmatranje objedinjenog godišnjeg izvještaja o saradnji organa državne uprave i nevladinih organizacija, koji priprema Kancelarija za saradnju s nevladinim organizacijama (u daljem tekstu: Kancelarija), na osnovu pojedinačnih izvještaja koje Kancelariji dostavljaju organi državne uprave*”

Ova alineja je izazvala je nesporazum i kod MUPa i kod nekih organa, mada je AP precizan i jasno obavezuje MUP da, od 2014. godine, godišnje izvještava Vladu o primjeni uredbi.

Međutim, kako je prije donošenja uredbi, o konsultativnom postupku i informisanju izvještavala Kancelarija u okviru izvještavanja o relizaciji mjera iz AP Strategije saradnje Vlade i NVO, jer nije imao ko drugi, i to o različitim oblicima saradnje pa i o informisanju i konsultovanju (6 oblika: *informisanje, konsultovanje, potpisane memorandume/sporazume o saradnji, učešće u grupama /tijelima, finansiranje i monitoring*) i svim drugim oblicima saradnje koji su realizovani zajedno, gdje je državni organ učestvovao kao suorganizator ili partner, gdje su organizatori ili nosioci projekta/aktivnosti bile NVO, a predstavnici državnih

organa saradnici, gosti učesnici, konsultanti...), to je i uzrokovalo ovaj nesporazum, a Kancelarija će se po potrebi uključiti, ali nosilac je MUP.

Kao ilustraciju navedenog, navodimo odgovore nekih od ministarstava i organa za ovu mjeru:

- **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava:** »redovno šalje informaciju o primjeni navedenih uredbi Kancelariji za saradnju sa nevladinim organizacijama u formi Izvještaja o saradnji sa NVO.«
- **Ministarstvo pravde:** „aktivnost realizovana“.
- **Ministarstvo saobraćaja i pomorstva-** na osnovu člana 9 stav 1 Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, ministarstvo je uputilo nekoliko javnih poziva nevladinim organizacijama za predlaganje predstavnika/ce za člana/cu radne grupe za izradu svih zakonskih i podzakonskih akata tokom 2014.godine. Nažalost, nijesu dobili niti jedan poziv od strane NVO sa prijedlogom člana za radnu grupu. Takođe, shodno Uredbi o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave tokom pripreme zakona, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva je organizovalo javne rasprave na kojima je uvijek bio dobar odziv zainteresovanih strana iz oblasti na koje su se predmetni zakoni odnosili. Ministarstvo saobraćaja stoji na raspolaganju za sve dodatne informacije kako bi godišnji izvještaj o primjeni uredbi bio što kvalitetniji dokument.
- **Ministarstvo kulture:** ministarstvo nije bilo angažovano u ovoj aktivnosti
- **Ministarstvo nauke** je u toku 2014. godine, u skladu sa Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, objavilo Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje predstavnika u Radnoj grupi za izradu Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti. Na osnovu navedenog Poziva, Ministarstvo je donijelo Odluku o izboru jednog kandidata za člana Radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti. Takođe, u skladu sa Uredbom o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave tokom pripreme zakona, Ministarstvo je objavilo Javni poziv za učešće u raspravi o tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti, i nakon sprovedene Javne rasprave pripremi Izvještaj o sprovedenoj Javnoj raspravi.
- **Sekretarijat za razvojne projekte :** u svom radu u 2014.godini nije imao aktivnosti kao što su izrada nacrti i predloga zakona i drugih propisa, odnosno strategija iz kog razloga se nisu stekli uslovi za konsultovanja sa NVO na način definisan Uredbom o načinu i postupku saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija o čemu će Sekretarijat pripremiti izvještaj.
- **Agencija za duvan:** »Ne postoje konkretne realizovane aktivnosti ni po pitanju projekata, potpisanih memoranduma o saradnji, ili učešću predstavnika nevladinih organizacija u tijelima i radnim grupama pri izradi novih zakonskih rješenja, u oblastima iz nadležnosti Agencije za duvan. ».
- **Uprava za inspekcijske poslove :** »realizovano«.
- **Zavod za metrologiju :** »Ovi izvještaju su uredno dostavljeni od strane Zavoda“.
- **Zavod za statistiku :** „Uredbu o načinu i postupku ostvarivanja saradnje između organa državne uprave i NVO i Uredbu o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave tokom pripreme zakona, Zavod za statistiku nije konkretno primjenjivao, jer u 2014.godini ovaj organ je imao samo dva predloga za usvajanje podzakonskih akata i to: Uredbu o nacionalnoj klasifikaciji obrazovanja, kojim povodom nije bilo potrebe sprovođenje saradnje ili javne rasprave, jer se radilo o primjeni Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja i Godišnji plan zvanične statistike za 2015. koji se donosi za aktivnosti zvanične statistike

za navedenu kalendarsku godinu, tako da nije ni postojala objektivna potreba primjene ovih uredbi.“

- **Poreska uprava:** realizuje se u kontinuitetu. Poreska uprava u kontinuitetu izvještava Kancelariju za saradnju sa nevladinim organizacijama o aktivnostima preduzetim u ovoj oblasti, i to na godišnjem nivou.
- **Sekretarijat za zakonodavstvo:** „U odnosu na **aktivnost broj 8** prema kojoj treba pripremiti izvještaj o primjeni Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje između organa državne uprave i nevladinih organizacija („Službeni list CG“, broj 7/12) i Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), ukazujemo da Sekretarijat za zakonodavstvo na svojoj internet stranici **redovno objavljuje godišnje programe rada i izvještaje o radu u roku propisanom Uredbom** o načinu i postupku ostvarivanja saradnje između organa državne uprave i nevladinih organizacija (Program rada Sekretarijata za zakonodavstvo za 2014. godinu objavljen je 13. januara 2014. godine, Izvještaj o radu Sekretarijata za zakonodavstvo u 2014. godini 13. februara 2015. godine, kao i Program rada Sekretarijata za zakonodavstvo za 2015. godinu 29. decembra 2014. godine). Takođe, u skladu sa članom 16 Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje između organa državne uprave i nevladinih organizacija, **određen je službenik zadužen za saradnju sa NVO** i njegovi kontakt podaci objavljeni su na internet stranici Sekretarijata. Napominjemo da je Sekretarijat za zakonodavstvo organ uprave koji, saglasno propisima o državnoj upravi, vrši pretežno stručne poslove, čija je osnovna djelatnost davanje mišljenja o usaglašenosti zakona i podzakonskih akata koje predlažu i donose ministarstva i Vlada, sa Ustavom i pravnim sistemom Crne Gore, i ne vrši poslove predlaganja unutrašnje i vanjske politike i nema u nadležnosti određenu oblast državne uprave. Iz ovih razloga, **Sekretarijat ne može izvještavati o konsultovanju i uključivanju NVO prilikom izrade strategija, analiza, nacрта i predloga zakona i drugih propisa.**
- **Uprava za igre na sreću:** odgovorila da nije odrađeno.
- **Agencija za zaštitu životne sredine:** u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja otpočete su aktivnosti na izradi izvještaja o primjeni uredbi.
- **Direkcija za zaštitu tajnih podataka:** direkcija nije primjenjivala uredbu iz razloga što su propisi iz oblasti tajnih podataka doneseni prije stupanja na snagu navedenih uredbi. U postupku izrade Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o tajnosti podataka nisu bili u obavezi da sprovode javnu raspravu budući da je u pitanju Zakon kojim se uređuju pitanja iz oblasti odbrane i bezbjednosti.

Očito da je izvještavanje o različitim oblicima saradnje definisanih Strategijom saradnje, kada je Kancelarija prikupljala podatke i pripremala izvještaj, ostavilo značajniji trag, te da se novine nakon normiranja konsultativnog procesa kroz Uredbu o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija („Službeni list CG“, broj 7/12) i Uredbu o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, broj 12/12), teško prihvataju.

9 - Organizovati konsultacije za visoki rukovodni kadar u organima državne uprave o primjeni uredbi	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Kancelarijom	Rok: <i>IV kvartal 2014.</i> Realizovano 27-28. marta 2015.godine uz TACSO podršku	Indikator: Obavljeno konsultovanje sa najmanje 30 državnih službenika iz kategorije visokog rukovodnog kadra
--	---	---	---

Dvodnevne konsultacije sa predstavnicima visokog rukovodnog kadra (16 učesnika) organizovali su MUP i Kancelarija uz kompletnu finansijsku i organizacionu podršku TACSO kancelarije u CG u Budvi (Miločer), 27. i 28. marta 2015. godine. Konsultacije su se odnosile na pozitivna i negativna iskustava u primjeni Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija i Uredbe o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave u procesu pripreme zakona, te predlaganje preporuka za

unaprijeđenje kako sadržine uredbi, tako i načina primjene u smislu pojednostavljenja i preciziranja uočenih nejasnoća.

Cilj: Unaprijeđen nivo informisanosti kontakt osoba i NVO o postojećim mehanizmima učešća u procesu kreiranja i primjene javnih politika na nacionalnom nivou

Aktivnosti za postizanje cilja:

10 - Organizovati 5 dvodnevnih radionica za kontakt osobe i predstavnike NVO o postojećim mehanizmima učešća u procesu kreiranja i primjene javnih politika na nacionalnom nivou	Odgovorni za realizaciju: Uprava za kadrove u saradnji sa Kancelarijom i NVO	Rok: <i>U toku 2014.</i> Djelimično realizovano kontinuirana aktivnost 2 radionice uz TACSO podršku 5. i 6. juna i 26. i 27. juna 2015. godine	Indikatori: -Najmanje 80% kontakt osoba učestvovalo na radionicama -Najmanje 60NVO učestvovalo na radionicama
---	--	--	---

Kancelarija je uz kompletnu finansijsku i organizacionu podršku TACSO kancelarije u CG, a u saradnji sa Upravom za kadrove, u Budvi (Bečići), 5. i 6. juna i Baru, 26. i 27. juna 2015. godine, organizovala dvodnevne radionice za kontakt osobe zadužene za saradnju sa NVO u organima državne uprave i predstavnike NVO, na kojoj se analiziralo pitanje primjene Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija i Uredbe o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave u procesu pripreme zakona. Radionice su pokazale da je miješana struktura učesnika iz dva sektora od izuzetne važnosti da se uoče i shvate nerazumijevanja i nejasnoće u vezi sa ovim uredbama i ulogom kako organa tako i NVO u konsultativnom procesu, te da se predlože konkretna rješenja za poboljšanje, što je i urađeno. **Ovo su bile dvije od 5 radionica sa 34 predstavnika iz NVO a 8 kontakt osoba.**

Cilj: Povećan stepen usklađenosti odluka o učešću stanovništva u vršenju javnih poslova i Poslovnika o radu Skupštine opštine sa modelima ovih akata

Aktivnosti za postizanje cilja:

11 - Organizovati konsultacije u opštinama zainteresovanim za usklađivanje odluke i poslovnika o radu sa predloženim modelima	Odgovorni za realizaciju: Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, lokalnim samoupravama i NVO	Rok: II kvartal 2014 Djelimično realizovano	Indikator: Najmanje 15 opština uskladilo akte sa predloženim modelima
--	--	--	--

Cilj: Ojačani kapaciteti lokalnih funkcionera i službenika za adekvatnu primjenu propisa kojima se regulišu učešće građana i NVO u kreiranju i primjeni javnih politika

Aktivnosti za postizanje cilja:

12 - Organizovati 2 konsultativna sastanka za glavne administratore, starješine organa lokalne uprave i javnih službi koji su nadležni za primjenu ovih odluka u opštinama i kontakt osobe zadužene za saradnju sa NVO na lokalnom nivou za	Odgovorni za realizaciju: Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, lokalnim samoupravama i NVO	Rok: Počev od III kvartala 2014. Djelimično realizovano	Indikator: Stepen zadovoljstva NVO sa saradnjom sa lokalnim upravama
--	--	--	---

primjenu odluka o učešću stanovništva u vršenju javnih poslova i Poslovnika o radu Skupštine			
--	--	--	--

Cilj: Ojačani kapaciteti NVO za aktivno učešće u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou

Aktivnosti za postizanje cilja:

13 - Organizovati 4 dvodnevne radionice za NVO o načinima i postupcima učešća u vršenju javnih poslova	Odgovorni za realizaciju: Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, lokalnim samoupravama i NVO	Rok: Kontinuirano, počev od 2014., zaključno sa I kvartalom 2016. Djelimično realizovano	Indikatori: -Najmanje 60 NVO prisustvovalo radionicama -Povećan broj građanskih inicijativa pokrenutih od NVO
---	---	---	---

IV - FINANSIJSKA ODRŽIVOST NVO

Cilj: Uspostavljen pravni okvir za raspodjelu sredstava NVO iz državnog budžeta

Aktivnosti za postizanje cilja:

14 - Utvrditi predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o NVO u dijelu koji se odnosi na finansiranje projekata i programa NVO i kofinansiranja projekata NVO podržanih iz fondova EU	Odgovorni za realizaciju: Vlada, na predlog Ministarstva finansija	Rok: II kvartal 2014. Nije realizovano- Započeto	Indikator: Utvrđen predlog Zakona
---	---	--	-----------------------------------

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka.

Ova i sljedeća mjera predviđene su Akcionim planom za 23 poglavlje, kojim je, za ovu mjeru, umjesto Ministarstva finansija, Vlada zadužila MUP kao nosioca odgovornog za realizaciju, a i rok je promijenjen tako da je, umjesto II kvartala 2014, previđen III kvartal 2015.

Međutim, MUP nije naveo te podatke u svom odgovoru, pa ih Kancelarija samoinicijativno unosi. Dakle, **MUP je obrazovao Radnu grupu** (predstavnik NVO izabran na osnovu javnog poziva u skladu sa Uredbom), a obavljanje su i konsultacije u skladu sa Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i NVO. RG je utvrdila nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o NVO, koji će uskoro staviti na javnu raspravu, ali je ocijenila da **bi bilo dobro da sa grupom za izradu podzakonskog akta iz mjere 15. (sljedeća) za čiju je realizaciju zaduženo Ministarstvo finansija, dogovori zajednički rad na pomenutom podzakonskom aktu ali i izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, kako bi pomenuti propisi sinhronizovano i paralelno bili pripremljeni i kako bi se usaglasila ključna rješenja.** Nacrti ovih propisa prethodno bi trebali biti dostavljeni Savjetu za razvoj NVO na mišljenje.

15 - Usvojiti podzakonska akta, na osnovu Zakona o NVO, kojima će se bliže urediti način i postupak	Odgovorni za realizaciju: Vlada, na predlog Ministarstva finansija	Rok: II kvartal 2014. Nije	Indikator: Usvojena Uredba
--	---	--	----------------------------

raspodjele sredstava za projekte i programe NVO		realizovano-Započeto	
---	--	----------------------	--

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka.

Cilj: Uspostavljen jedinstveni informacijski mehanizam za praćenje rezultata odobrenih projekata i programa NVO iz javnih izvora na državnom nivou

Aktivnosti za postizanje cilja:

16 - Obezbijediti javnu dostupnost podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima NVO iz javnih izvora na državnom nivou i ostvarenim rezultatima podržanih projekata i programa eksterne evaluacije i revizije	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo finansija, u saradnji sa organima državne uprave	Rok: IV kvartal 2014. Nije realizovano	Indikator: Podaci su dostupni na internet stranici Ministarstva finansija
---	---	---	--

Trenutno ne postoje preduslovi za realizaciju ove aktivnosti, jer je potrebno da se donese legislativa predviđena aktivnostima 14. i 15, odnosno da zaživi novi sistem finansiranja programa i projekata NVO iz javnih izvora na državnom nivou.

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka, mada su mnogi organi pojasnili trenutnu situaciju, i to na sljedeći način:

Ministarstvo rada i socijalnog staranja nije bilo u mogućnosti da opredjeli sredstva nevladinim organizacijama.

Ministarstvo zdravlja: nema budžetom predviđena sredstva za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija.

Ministarstvo pravde: nije dodjeljivalo bespovratna sredstva.

Ministarstvo poljoprivrede: budući da se udruženja, savezi, društva poljoprivrednika tretiraju kao NVO, svaka podrška od strane Ministarstva realizuje se u skladu sa *Uredbom o uslovima, načinu dinamičnog sprovođenja mjera agrarne politike – Agrobudžetom*, a njime je i predviđeno koje uslove moraju ispuniti da bi ostvarili podršku.

Državni arhiv: nije dodijelio bespovratna sredstva NVO i nije podržavao projekte i programe u saradnji sa Ministarstvom finansija.

Sekretariat za razvojne projekte: u dosadašnjem radu nije finansijski podržavao projekte niti programe NVO iz kog razloga nije bilo moguće obezbijediti javnu dostupnost podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima NVO i ostvarenim rezultatima podržanih projekata i programa eksterne evaluacije i revizije.

Ministarstvo za ljudska i manjinska prava: nema budžetsku poziciju za finansiranje projekata i programa NVO.

Uprava za inspeksijske poslove: kao organ nema ovlaštenje za finansiranje NVO.

Zavod za metrologiju: nije imao niti opredjeljivao sredstva za ove namjene.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma: je objavilo Odluku o sufinansiranju projekata vezanih za organizovanje tematskih skupova i manifestacija u periodu oktobar-decembar 2014. godine na svom sajtu.

Zavod za statistiku: u toku 2014. godine nije dodjeljivao bespovratna sredstva NVO sektoru po bilo kojem osnovu, pa iz tih razloga nema potrebu obezbjeđivanja javne dostupnosti podataka, jer sa istim ne raspolaže.

Ministarstvo nauke: Zakonom o bužetu za 2014. godinu nijesu bila predviđena sredstva za projekte i programe u oblasti nauke, koja bi realizovale nevladine organizacije, pa u tom smislu Ministarstvo nauke nije imalo obavezu da obezbijedi javnu dostupnost podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima NVO iz državnih izvora, kao ni o ostvarenim rezultatima ovih programa i projekata.

Poreska uprava: kao organ u sastavu Ministarstva finansija, ne raspolaže budžetskim sredstvima za dodjelu bespovratnih grantova nevladinim organizacijama

Sekretarijat za zakonodavstvo: nije dodjeljivao bespovratna sredstva NVO te, samim tim, ne može izvještavati ni o ostvarenim rezultatima podržanih projekata i programa eksterne evaluacije i revizije.

Agencija za zaštitu životne sredine: budžetom agencije nisu predviđena sredstva za finansiranje NVO, a što se tiče podrške i realizacije programa i projekata koji se odnose na životnu sredinu, saradnja se odvija u kontinuitetu tokom godine i sva dešavanja se objavljuju na sajtu agencije www.epa.org.me i www.arhuscentri.me.

Direkcija za zaštitu tajnih podataka: nije imala aktivnosti u dodjeli sredstava NVO.

Ministarstvo kulture: nije dodjeljivalo finansijska sredstva nevladinim organizacijama.

Cilj: Povećan stepen usklađenosti odluka o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava NVO sa modelom odluke

Aktivnosti za postizanje cilja:

17 - Organizovati konsultacije u opštinama zainteresovanim za usklađivanje odluke sa predloženim modelom	Odgovorni za realizaciju: Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i NVO	Rok: I kvartal 2016. Djelimično realizovano	Indikator: Najmanje 80% opština uskladilo odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava NVO sa modelom odluke
---	---	---	--

Cilj: Unaprijeđen nivo znanja članova komisija za raspodjelu sredstava NVO o metodologiji monitoringa, evaluacije i revizije projekata

Aktivnosti za postizanje cilja:

18 - Organizovati 5 dvodnevni radionica za članove lokalnih komisija za raspodjelu sredstava NVO u crnogorskim opštinama na temu praćenje primjene projekata, evaluacije i revizije projekata	Odgovorni za realizaciju: Zajednica opština Crne Gore u saradnji sa i NVO	Rok: II kvartal 2015.	Indikator: Najmanje 60 članova komisija iz crnogorskih opština pohađalo radionice na teme praćenja primjene projekata, evaluacije i revizije projekta
--	---	---------------------------------	---

Cilj: Unaprijeđen zakonodavni okvir za razvoj filantropije

Aktivnosti za postizanje cilja:

19 - Pripremiti analizu zakonskog okvira za podsticanje kulture davanja	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog Ministarstva finansija	Rok: II kvartal 2014. Nije realizovano	Indikatori: -Usvojena Analiza zakonskog okvira -Prijedlozi i preporuke za konkretne izmjene relevantnih zakona dati su u Analizi
--	--	--	---

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka.

O aktivnostima 19. i 20, koje su povezane i koje treba posmatrati u „paketu“, Savjet za razvoj nevladinih organizacija, razmatrao je na sjednici održanoj 24. oktobra 2014. godine, prilikom razmatranja nerealizovanih obaveza iz Akcionog plana realizacije Strategije razvoja nevladinih organizacija i Akcionog plana za poglavlje 23, u dijelu o saradnji sa NVO.

Kako je u nadležnosti Savjeta praćenje implementacije oba akciona plana, AP Strategije razvoja NVO i AP za pregovaračko poglavlje 23-dio civilnom sektoru, a u oba plana se nalazi pomenuta mjera/mjere koje za cilj imaju stvaranje uslova za podsticanje kulture davanja i društveno odgovornog poslovanja, članica Savjeta-predstavnica FAKT- Fond za aktivno građanstvo, informisala je Savjet da je 2013. godine u okviru jednog regionalnog projekta o razvoju filantropije, FAKT angažovao stranog eksperta (dr Dragana Golubovića) koji je pripremio dokument/izvještaj **“Poreski propisi od značaja za razvoj filantropije u zemljama Jugoistočne Evrope”**, a sadrži i preporuke u odnosu na izmjene

relevantnih zakona za sve zemlje regiona, pa i Crnu Goru, čak i formulacije odgovarajućih dopuna članova zakona o porezu na dobit i dohodak.

Dokument je prije sjednice, bio dostavljen članovima Savjeta, a nakon razmjene mišljenja, u kojoj je ocijenjen kao dobra osnova za realizaciju mjera iz pomenutih planova, Savjet je odlučio da Ministarstvu finansija dostavi pomenuti materijal sa predlogom da se razmotri mogućnost njeogovog korišćenja u smislu realizacije ove mjere i zauzimanja stava o daljim koracima. **Ni na ovaj predlog i molbu Savjeta za povratnu informaciju, Ministarstvo finansija nije odgovorilo.**

20 - Utvrditi predloge novih i/ili izmjene postojećih propisa u skladu sa predlozima i preporukama iz Analize	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog Ministarstva finansija u saradnji sa NVO	Rok: II kvartal 2015. Nije realizovano	Indikator: Utvrdjeni predlozi novih i/ili izmijene postojećih propisa (Zakon o porezu na dobit pravnih lica, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica)
--	---	---	--

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka.

Ilustracije radi, kopiramo dio Izvještaja o realizaciji identične mjere iz AP Strategije saradnje Vlade Crne Gore i NVO i dio iz Staregijom razvoja NVO, uz podsjećanje da je Programom rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu, u IV kvartalu planirana izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, radi usaglašavanja sa regulativom EU, ali ne i u smislu stvaranja uslova za podsticanje kulture kako je definisano Staregijom razvoja NVO.

„29 – Izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit pravnih lica radi podsticanja kulture davanja i društveno odgovornog poslovanja preduzeća

nosilac aktivnosti: Vlada, Ministarstvo finansija, Poreska uprava, NVO

rok: 2010

status realizacije: nije realizovano

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica donešen je u februaru 2012. godine ("Službeni list CG", br.14/12), ali njime nijesu korigovane odredbe kojima se reguliše pitanje podsticanja kulture davanja i društveno odgovornog poslovanja preduzeća, npr. podsticajnije poreske olakšice (*napomena: Ministarstvo finansija nije dostavilo podatke*).“

Izvod iz Startegije razvoja NVO: »Stoga su **nužne izmjene u poreskim zakonima** kako bi se koncept djelatnosti od javnog interesa usaglasio sa odgovarajućim odredbama Zakona o NVO i kako bi se u punoj mjeri realizovao potencijal za razvoj filantropije u Crnoj Gori, posebno imajući u vidu tendenciju smanjenja budžetskih sredstava koja se izdvajaju za programe i projekte NVO od strane države i lokalnih samouprava. Posebno treba istaći da izmjene navedenih poreskih zakona ne bi uticale na procentualni iznos poreskih olakšica, već bi samo proširile krug djelatnosti od javnog interesa koje su obuhvaćene poreskim olakšicama. »

Cilj: Ispitana je mogućnost davanja prostora i imovine u državnom vlasništvu na korišćenje NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

21 - Pripremiti informaciju o mogućnostima davanja prostora i imovine u državnom vlasništvu na korišćenje NVO	Odgovorni za realizaciju: Uprava za imovinu	Rok: I kvartal 2015. Nije realizovano	Indikator: Informacija je pripremljena i date su preporuke
--	---	--	---

Uprava za imovinu nije odgovorila na zahtjev za dostavljanje podataka.

Cilj: Definisani su kriterijumi i postupak davanja prostora i imovine u državnom vlasništvu na korišćenje NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

22 - Donijeti akt Vlade kojim će se utvrditi kriterijumi i postupak davanja prostora i imovine u državnom vlasništvu na korišćenje NVO, na osnovu prethodno pripremljene informacije	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog Ministarstva finansija	Rok: II kvartal 2015. Nije realizovano	Indikator: Donijet akt
---	---	---	---------------------------

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka.

V - PODSTICAJNOST AMBIJENTA ZA DJELOVANJE NVO

Cilj: Uspostavljeni uslovi za ravnopravan pristup organima državne uprave osobama sa invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti

Aktivnosti za postizanje cilja:

23 - Obezbijediti pristupačnost prostorija organa državne uprave za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti	Odgovorni za realizaciju: Svi organi državne uprave, inspekcijski organi	Rok: Počev od 2014. Djelimično realizovano	Indikator: Broj organa državne uprave koji je na godišnjem nivou prilagodio svoje prostorije u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti
--	--	---	---

Ministarstvo prosvjete je informisalo da je zgrada u kojoj se nalazi **Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Centar za stručno obrazovanje i Ispitni centar Crne Gore**, pristupačna osobama sa invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti.

U izvještaju **Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva zdravlja, Ministarstva odbrane, Ministarstva kulture, Ministarstva rada i socijalnog staranja, Direkcije za zaštitu tajnih podataka** (smještene u prostorijama **Ministarstva odbrane**), **Uprave za nekretnine, Sekretarijata za razvojne projekte i Agencije za zaštitu životne sredine** piše da su prostorije pristupačne osobama sa invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. **Ministarstvo za ljudska i manjinska prava** navodi da su im kancelarije pristupačne za osobe sa invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti, te da u zgradi postoji toalet za osobe sa invaliditetom. **Ministarstvo saobraćaja i pomorstva** koje se nalazi u poslovnom centru **Vektra**, je pristupačno za osobe sa invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti. Na prizemlju zgrade napravljen je specijalni toalet koji je podoban za osobe smanjene pokretljivosti i do njega se može sa svakog sprata stići sa dva lifta koja su uvijek u funkciji. **Ministarstvo održivog razvoja i turizma** je obezbjedilo pristupačnost svojih prostorija za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti, ali ima za cilj da i dalje poboljšava uslove za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti. **Ministarstvo pravde** je informisalo da aktivnost nije realizovana. **Kabinet ministra nauke je pristupačan** za osobe sa invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti, pa u tom smislu nije postojala potreba za adaptiranjem prostora. Prostor u kome su smještene **kancelarije Ministarstva nauke** (u stambenom dijelu **Vektre**), **nije pogodan za adaptiranje u smislu obezbjeđivanja olakšanog kretanja osoba sa invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti**. Iz **Sekretarijata za zakonodavstvo** su istakli da je Sekretarijat, pored drugih organa državne uprave, jedan od korisnika službenih prostorija (kancelarija) u zgradi u ulici **Vuka Karadžića broj 3, Podgorica**, koja je u državnoj svojini. Budući da se, saglasno članu 3 Uredbe o uslovima i načinu korišćenja službenih zgrada i poslovnih prostorija u svojini Crne Gore („Službeni list CG“, br. 7/11 i 19/13), o poslovima koji se odnose na investiciono i

tekuće održavanje ove zgrade stara Uprava za imovinu, realizacija obaveze obezbjeđivanja pristupačnosti prostorija za lica sa invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti, u nadležnosti je tog organa uprave. **Poreska uprava** je odgovorila da je aktivnost djelimično realizovana, a **Ministarstvo održivog razvoja i turizma** je započelo finansiranje projekta kojim će se obezbijediti pristupačnost prostorija **Poreske uprave-PJ Podgorica**, osobama s invaliditetom, te je u toku izrada planske dokumentacije za izgradnju prilaza i lifta za navedenu kategoriju lica u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma. **Uprava za antikorupcijsku inicijativu** je obavijestila da koristi poslovni prostor u zgradi »Vektre«, sa liftom kome se može pristupiti sa prizemlja, tj. centralnog ulaza zgrade i iz podrumskih prostorija gdje se nalazi parking. Takođe, prilaz zgradi sa spoljne strane, odnosno sa ulice, omogućen je putem kosih prilaza sa tri strane objekta, i to: kod zgrade T-coma, zgrade CKB banke i kod Hipo Alpe Adria banke. Prostorije **Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma** se nalaze u ulici Novaka Miloševa bb, (zgrada Centralne banke Crne Gore) u kojoj je smješteno više institucija, te u skladu sa navedenim Uprava nije u mogućnosti da samostalno obezbijedi pristup svojim prostorijama za osobe sa invaliditetom i smanjenom pokretljivošću. **Uprava za igre na sreću** nema obezbijeđene uslove za pristup osobama sa invaliditetom kao i osobama smanjene pokretljivosti. **Veterinarska uprava** je informisala da aktivnost nije realizovana, a da je Uprava smještena u podrumskim prostorijama na adresi Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br 9 koje nijesu pristupačne za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti. **Agencija za duvan**, je navela da je pristupačnost poslovnih prostorija za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti moguće obezbijediti u saradnji sa ostalim organima uprave sa kojima prostor dijele. **Zavod za izvršenje krivičnih sankcija** kao organ uprave u sistemu Ministarstva pravde, u svoja tri dijela zatvora ima obezbijeđene prostorije, kao i ulazne rampe za osobe sa invaliditetom i za osobe smanjene pokretljivosti, dok je u četvrtom zatvoru i Upravnoj zgradi ZIKS-a u toku izrada projekta za izgradnju novog objekta gdje se planira i izgradnja prostorije za pristup osobama sa invaliditetom kao i osobama smanjene pokretljivosti. **Zavod za metrologiju i Agencija za zaštitu konkurencije** smješteni su u zakupljenim prostorijama pa nijesu mogli izvoditi radove i prilagođavanja za pristup osobama sa invaliditetom kao i osobama smanjene pokretljivosti, jer nijesu vlasnici. Arhitektura zgrade **Zavoda za statistiku** (iz 1949.) u kojoj su zidovi od klesanog kamena, onemogućava adaptaciju radi obezbjeđivanja pristupačnosti osobama sa invaliditetom ili osobama smanjene pokretljivosti. **Državni arhiv** je naveo da je u pripremi izrada rampe za prijemnu kancelariju u Arhivskom odsjeku – Istorijski arhiv Kotor. Zbog razuđenosti arhivskih odsjeka po svim opštinama, u ovoj godini Arhiv će pokušati da u saradnji sa lokalnim upravama obezbijedi pristupačnost prostorijama osobama sa invaliditetom i smanjenom pokretljivošću. **Uprava za mlade i sport** je i u prethodnom periodu upozoravala na nepostojanje uslova za pristup osobama sa invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti. Uprava se nalazi u ulici Novaka Miloševa broj 28. gdje su prostorije u potpunosti neprilagođene(ovo je naslijeđeno), nema lifta niti mogućnosti da se uradi rampa za navedene kategorije.

U izvještaju **Uprava za inspekcijske poslove** nema svoj poslovni prostor. Napominju da su sve prostorije u kojima su smještene inspekcije ili zakupljene ili se nalaze u opštinskim i državnim organima. S obzirom da se izvještajni period odnosi na 2014. godinu, ova informacija ne sadrži podatak o pristupačnost prostorija **Prosvjetne inspekcije**, Inspekcije za zaštitu kulturnih dobara, Inspekcije za zaštitu kulturne baštine te Inspekcije za arhivsku djelatnost, koje su u sastav ove uprave ušle 1. februara 2015. godine.

Inspekcije Uprave za inspekcijske poslove smještene su u Podgorici, a veći broj njih ima kancelarije i u drugim gradovima. Prostorije u kojima je smješten menadžment Uprave za inspekcijske poslove (Podgorica) pristupačne su za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti.

- Odsjek za tržišnu inspekciju ima kancelarije u 16 gradova, od kojih su u dva grada prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.

- Odsjek za inspekciju za elektronske komunikacije, poštansku djelatnost i usluge informacionog društva ima prostorije u jednom gradu, a koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.

- Odsjek za metrološku inspekciju ima prostorije u jednom gradu, a koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju rada ima kancelarije u 13 gradova, od kojih su u jednom gradu prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju turizma ima kancelarije u sedam gradova, od kojih u jednom gradu ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za elektroenergetsku inspekciju ima prostorije u jednom gradu, a koje su pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za termoenergetsku inspekciju ima prostorije u jednom gradu, a koje su pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za rudarsku, geološku inspekciju za ugljovodonike ima prostorije u jednom gradu, a koje su pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za igre na sreću ima prostorije u jednom gradu, a koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za javne nabavke ima prostorije u jednom gradu, a koje su pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za zdravstveno-sanitarnu inspekciju ima kancelarije u 13 gradova koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za veterinarsku inspekciju ima kancelarije u 10 gradova koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za fitosanitarnu inspekciju ima kancelarije u 10 gradova, od kojih u jednom gradu ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za poljoprivrednu inspekciju ima kancelarije u pet gradova, od kojih u jednom gradu ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju morskog ribarstva ima kancelarije u tri grada od kojih u jednom gradu ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju šumarstva, lovstva i zaštite bilja ima prostorije u osam gradova koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju zaštite prostora ima kancelarije u šest gradova, od kojih u dva grada ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju urbanizma ima kancelarije u tri grada i sve su pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za građevinsku inspekciju ima kancelarije u tri grada, od kojih u dva grada ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za ekološku inspekciju ima kancelarije u dva grada, od kojih u jednom ima prostorije pristupačne za osobe sa invaliditetom.
- Odsjek za inspekciju za vode ima prostorije u jednom gradu a koje nijesu pristupačne za osobe sa invaliditetom.

Cilj: Uspostavljeni uslovi za ravnopravan pristup internet stranicama organa državne uprave uz korišćenje čitača ekrana

Aktivnosti za postizanje cilja:

<p>24 - Prilagoditi postojeće i izraditi nove internet stranice organa državne uprave na način koji je dostupan čitačima ekrana</p>	<p>Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije u saradnji sa NVO</p>	<p>Rok: IV kvartal 2014. Nije realizovano</p>	<p>Indikator: Internet stranice svih organa državne uprave prilagođene su za korišćenje pomoću čitača ekrana</p>
--	---	---	--

Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije je izvijestilo da u cilju realizacije ove aktivnosti **priprema detaljan projektni zadatak za čiju realizaciju su potrebna značajna sredstva.**

Cilj: Kreiran podsticajan normativni okvir za razvoj volonterizma u Crnoj Gori

Aktivnosti za postizanje cilja:

25 - Utvrditi Predlog zakona o volonterizmu	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog Ministarstva rada i socijalnog staranja	Rok: IV kvartal 2014. Nije realizovano	Indikator: Utvrđen predlog zakona
--	--	---	--------------------------------------

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je obavjestilo da Zakon o volonterskom radu je objavljen u Službenom listu broj: 26/10 i 14/12. Pripremljen je Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o volonterskom radu, koji je u Skupštinskoj proceduri. Identična aktivnost je bila predviđena AP za poglavlje 23, ali je u adaptaciji istog u februaru 2015. godine, izbrisana iz AP, zbog činjenice da je predviđena ovim AP, a i zbog nerazriješenog pitanja razumijevanja suštine razlike između volonterizma kao dobrovoljnog djelovanja građana za opšte dobro i volonterskog rada.

Cilj: Obezbijeđen efikasan sistem akreditacije programa neformalnog obrazovanja**Aktivnosti za postizanje cilja:**

26 - Organizovati konsultacije sa zainteresovanim NVO o načinima unapređenja procesa akreditacije	Odgovorni za realizaciju: Zavod za školstvo i Centar za stručno obrazovanje	Rok: II kvartal 2014. Realizovano 23.IV 2014. g.	Indikator: Održan informativni sastanak sa zainteresovanim NVO za akreditaciju programa neformalnog obrazovanja
--	---	---	--

Ministarstvo prosvjete je informisalo da je Zavod za školstvo organizovane Konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama o načinima unapređenja procesa akreditacije programa obrazovanja. Skup je otvorio direktor Centra za stručno obrazovanje, a prezentacije su održali: predstavnice Centra za stručno, predstavnik Zavoda za školstvo i predstavnik Ministarstva prosvjete. Teme izlaganja odnosile su se na procese akreditacije programa obrazovanja i programa usavršavanja nastavnika, kao i na preporuke za osmišljavanje informativne kampanje o programima koje nude NVO i značaj uspostavljanja saradnje sa lokalnom samoupravom i državnim institucijama na planu edukacije zaposlenih i građana. Poziv za učešće na Konsultacijama upućen je neposredno svim nevladinim organizacijama u Crnoj Gori, kao i posredstvom Centra za razvoj nevladinih organizacija. Predstavnici ukupno 25 nevladinih organizacija iz Crne Gore, prisustni na ovom skupu iskazali su spremnost na saradnju u realizaciji daljih aktivnosti iz Akcionog plana. Iz Centra za stručno obrazovanje su dostavili Izveštaj o održanim Konsultacijama o načinima unapređenja procesa akreditacije programa obrazovanja.

27 - Organizovati informativnu kampanju o programima koje nude NVO i značaju uspostavljanja saradnje sa lokalnom samoupravom i državnim institucijama na planu edukacije zaposlenih i građana	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo prosvjete, u saradnji sa Zavodom za školstvo i Centrom za stručno obrazovanje	Rok: U toku 2014. Realizovano	Indikator: Broj organizovanih aktivnosti i učesnika u kampanji
--	--	--	---

U okviru manifestacije „XIII Dani učenja i obrazovanja odraslih“, Ministarstvo prosvjete, Centar za stručno obrazovanje i Zavod za školstvo organizovali su sajmove NVO koji pružaju programe obrazovanja za mlade i odrasle.

Prvi sajam održan je 18. oktobra 2014. godine na platou ispred Narodne biblioteke „Radosav Ljumović“ u centru Podgorice. Na Sajmu je svoju obrazovnu ponudu predstavilo

desetak nevladinih organizacija: CRNVO, CEDEM, Juventas, ADP Zid, Alfa centar i druge kao i Centar za stručno obrazovanje i Zavod za školstvo.

Drugi Sajam održan je 20. oktobra 2014. godine u holu KIC-a „Budo Tomović“ u Podgorici gdje su, pored navedenih NVO-a sa prvog sajma, svoju obrazovnu ponudu predstavili i NVO Green Home i Centar za građansko obrazovanje.

Centar za stručno obrazovanje je dostavio Izvještaj o održanoj Informativnoj kampanji o programima koje nude NVO i značaju uspostavljanja saradnje sa lokalnom samoupravom i državnim institucijama na planu edukacije zaposlenih i građana.

Cilj: Promocija socijalnog preduzetništva

Aktivnosti za postizanje cilja:

28 - Organizovati dva okrugla stola o konceptu socijalnog preduzetništva, uporednim iskustvima i iskustvima Crne Gore	Odgovorni za realizaciju: Kancelarija u saradnji sa NVO	Rok: II kvartal 2014. Nije realizovano	Indikatori: -broj učesnika na okruglim stolovima -date preporuke za unapređenje stanja u ovoj oblasti
--	---	---	---

Realizacija ove aktivnosti **planirana je za oktobar 2015. godine uz kompletnu podršku TACSO Kancelarije u Crnoj Gori**. Skupovi su planirani u Bijelom Polju (za sjeverni dio CG) i Podgorici (za centralni i južni dio CG). Kancelarija nije mogla do sada da realizuje ovu aktivnost, kao i niz drugih, zbog ograničenih kapaciteta, uz napomenu da je u toku postupak izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, kojima je predviđeno 9 zaposlenih u Kancelariji.

Cilj: Obezbjede ne normativne pretpostavke za uspostavljanje evidencija o radu i poslovanju NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

29 - Utvrditi Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o računovodstvu i reviziji kojima će se proširiti krug pravnih lica na koje se zakon primjenjuje i urediti specifičnosti u vezi sa finansijskim poslovanjem NVO	Odgovorni za realizaciju: Vlada na predlog Ministarstva finansija (u saradnji sa Zavodom za statistiku)	Rok: III kvartal 2015. Nije dospio rok	Indikator: Utvrđen Predlog zakona
---	---	---	--------------------------------------

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka, a Zavod za statistiku je obavijestio da ga, kao sunosioca aktivnosti, još nije kontaktirao nosilac ove aktivnosti tj. Ministarstvo finansija, iz razloga što je rok za sprovođenje ove aktivnosti III kvartal 2015.

Identična aktivnost je bila predviđena AP za poglavlje 23, ali je u adaptaciji istog u februaru 2015. godine izbrisana, zbog činjenice da je predviđena ovim AP, kao i zbog, u međuvremenu, nastalih promjena u odnosu na izmjenu Zakona o računovodstvu i reviziji, odnosno činjenice da je Planom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji predviđeno donošenje novog Zakona o računovodstvu i reviziji u IV kvartalu 2015.godine. Donošenje novog Zakona o računovodstvu i reviziji predstavlja obavezu iz pregovaračkog poglavlja 6 – Privredno pravo sa ciljem ostvarivanja potpune usklađenosti sa zakonodavstvom Evropske unije u ovoj oblasti, a Ministarstvo finansija je formiralo radnu grupu za izradu predloga Zakona o računovodstvu i reviziji. U međuvremenu je došlo do „podjele“ ovog zakona na dva Zakon o računovodstvu i Zakon o reviziji, koji su bili do novembra 2014. godine na javnoj raspravi. Iz nadležnog Direktorata Ministarstva finansija, za potrebe izvještavanja o AP za 23 poglavlje, saopšteno je da nije sporno da se u Zakon o računovodstvu propišu odredbe koje se tiču NVO, s tim da bi trebalo dostaviti konkretne predloge i sugestije kako odredbe treba da izgledaju i šta je cilj navedenih odredbi. Takođe je saopšteno da se „specifičnosti u vezi sa finansijskim poslovanjem NVO“ ne mogu propisati

ovim zakonom, budući da se on tiče računovodstvenih standarda i standarda izvještavanja, ali što se tiče sadržaja statističkog aneksa, nakon donošenja Zakona MONSTAT i Ministarstvo finansija bi mogli procijeniti da li su potrebne promjene postojećeg statističkog aneksa.

U vezi sa ovim, važno je napomenuti da ne postoji ujednačena međunarodna praksa u ovoj oblasti, pa je i logično što je Ministarstvo finansija tražilo sugestije i komentare za izvještavanje NVO (finansijsko izvještavanje i izvještavanje za druge svrhe), kako bi mogli da ih uvrste u predlog zakona ili eventualno podzakonske akte, ali konkretni predlozi nijesu definisani u toku javne rasprave.

VI - ULOGA NVO U PROCESU PRISTUPANJA CRNE GORE EU

Cilj: NVO ravnopravno učestvuju u utvrđivanju programiranja pretpristupnih fondova EU i u pregovaračkom procesu sa EU

Aktivnosti za postizanje cilja:

30 - Uključiti predstavnike NVO u proces finalizacije i revizije <u>Nacionalnog strateškog programskog dokumenta</u>	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, u saradnji sa NVO	Rok: <i>Počev od 2014. (zavisno od broja inicijativa Evropske komisije za revizijom dokumenta)</i> Nije moguća realizacija	Indikator: Broj NVO uključenih u proces finalizacije i revizije Nacionalnog strateškog dokumenta
---	--	---	---

U pitanju je **nesporazum-nerazumijevanje pitanja vlasništva nad dokumentom** u vezi sa čim je Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija informisalo da dopisom od 29.11.2013. u komentarima na Nacrt Strategije i Akcionog plana Strategije razvoja nevladinih organizacija u Crnoj Gori za period 2014-2016, obavijestilo Ministarstvo unutrašnjih poslova **da je Nacionalni strateški programski dokument, zapravo dokument Evropske komisije, a ne Crne Gore i da, stoga, ne mogu uključivati predstavnike NVO u njegovu reviziju koja je planirana za 2017.**

DAKLE, OVO JE MJERA KOJA NIJE DOBRO DEFINISANA TAKO DA NEMA USLOVA ZA NJENU REALIZACIJU, ALI JE JAKO VAŽNO DA SU PREDSTAVNICI NVO UKLJUČENI U PROGRAMIRANJE IPA II, ŠTO JE REALIZOVANO I POJAŠNJENO U OKVIRU SLJEDEĆE AKTIVNOSTI.

31 - Uključiti predstavnike NVO u programiranje projekata u sektorima definisanim Nacionalnim strateškim programskim dokumentom	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, u saradnji sa NVO	Rok: Počev od 2014. zaključno sa IV kvartalom 2016. Realizovano	Indikator: Broj NVO uključenih u konsultativni proces u cilju identifikacije i formulacije projektnih ideja u okviru sektora
--	--	--	---

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je tokom 2014. radilo na inteziviranju saradnje sa predstavnicima civilnog društva u Crnoj Gori. Kao rezultat toga, 19.11.2014. je, u saradnji sa Delegacijom Evropske unije, održan sastanak sa predstavnicima civilnog društva, na kojem su predstavljeni finalni Indikativni stratejski dokument Crne Gore Ipu 2014-2020, akcijska dokumenta za Ipu 2014. I Instrument za civilno društvo. Takođe, 13.01.2015. objavljen je Javni poziv nevladinim organizacijama za predlaganje predstavnika/ce za člana/icu sektorskih radnih grupa za planiranje i programiranje Instrumenta pretpristupne podrške 2014-2020. Svi predloženi kandidati NVO su izabrani za članove/ice sektorskih radnih grupa.

32 - Organizovati 5 šestodnevnih treninga za NVO na temu „Upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU”	Odgovorni za realizaciju: Uprava za kadrove, u saradnji sa MVPEI i NVO	Rok: Počev od 2014. zaključno sa I kvartalom 2016. Nije dospjelo	Indikatori: -Najmanje 100 predstavnika NVO pohađalo treninge -Broj pripremljenih predloga projekata u EU aplikacionoj formi
---	--	--	---

Uprava za kadrove nije odgovorila na zahtjev za dostavljanje podataka, a Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je obavijestilo da je to ministarstvo određena kao sunosilac, te da realizaciju ove aktivnosti treba provjeriti sa institucijom određenom za nosioca.

33 - Organizovati 3 jednodnevna predavanja za NVO o decentralizovanom (indirektnom) sistemu upravljanja fondovima EU i mogućnostima za dostavljanje predloga projekata u okviru IPA II (2014-2020)	Odgovorni za realizaciju: Ministarstvo finansija, u saradnji sa MVPEI i i NVO	Rok: <i>I kvartal 2015.</i> Nije realizovano	Indikator: Najmanje 50 predstavnika NVO pohađalo predavanja
---	---	---	--

Ministarstvo finansija nije odgovorilo na zahtjev za dostavljanje podataka.

VII - IZGRADNJA KAPACITETA NVO

Cilj: Ojačani kapaciteti NVO u oblasti organizacijskog razvoja i u oblastima njihovog djelovanja

Aktivnosti za postizanje cilja:

34 - Organizovati obuke/konsultacije sa NVO iz oblasti organizacijskog razvoja i oblasti djelovanja NVO	Odgovorni za realizaciju: Kancelarija u saradnji sa NVO	Rok: I kvartal 2015. Nije realizovano	Indikator: Broj obuka/konsultacija sprovedenih u skladu sa identifikovanim potrebama
--	---	--	---

Kancelarija nije mogla da realizuje ovu aktivnost, kao i niz drugih, zbog ograničenih kapaciteta, uz napomenu da je u toku postupak izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, kojima je predviđeno 9 zaposlenih u Kancelariji. Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova da, do kraja I kvartala 2015.godine, pripremi i Vladi dostavi predlog uredbe o **izmjenama i dopunama Uredbe o generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore u cilju utvrđivanja nadležnosti za obavljanje poslova u vezi s programiranjem i upravljanjem EU fondovima namijenjenim nevladinim organizacijama**

Cilj: Obezbijeđena podrška procesu konsultovanja unutar pojedinih oblasti djelovanja NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

35 - Formirati mreže po oblastima djelovanja NVO za potrebe programiranja i praćenja implementacije projekata podržanih iz IPA II (2014-2020)	Odgovorni za realizaciju: Kancelarija NIPAK-a u saradnji sa Kancelarijom i NVO	Rok: Počev od 2014., zaključno sa IV kvartalom 2016. Nije dospjelo	Indikator: -Broj formiranih mreža -Broj konsultacija u formiranim mrežama po pitanjima od zajedničkog interesa
--	--	--	--

Mada se radi aktivnosti čiji rok nije dospio, odnosno oročen je na 2016, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je obavijestilo **da je to ministarstvo, odnosno Kancelarija NIPAK-a, određena kao sunosilac ove aktivnosti**, a Kancelarija za saradnju s NVO, koja je Akcionim planom prepoznata kao sunosilac, do sada nije preduzimala aktivnosti.

Cilj: Povećan nivo informisanosti NVO o modelima i načinima za uvođenje sistema upravljanja kvalitetom u NVO

Aktivnosti za postizanje cilja:

36 - Organizovati 3 regionalna informativna sastanka o modelima i načinima za uvođenje sistema upravljanja kvalitetom u NVO	Odgovorni za realizaciju: Kancelarija u saradnji sa NVO	Rok: III kvartal 2015. Nije dospjelo	Indikator: Najmanje 90 NVO prisustvovalo regionalnim informativnim sastancima
--	---	---	--

I ako ova aktivnost nije dospjela po pitanju roka za realizaciju, podsjećamo da Kancelarija nije mogla da realizuje ovu aktivnost, kao i niz drugih, zbog ograničenih kapaciteta, uz napomenu da je u toku postupak izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore, kojima je predviđeno 9 zaposlenih u Kancelariji.